

11. 11. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vymezení pojmu sdělování díla veřejnosti v souvislosti s posouzením užití autorského díla

Autorským dílem podle ust. § 2 odst. 1 zák. č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „autorský zákon“), se rozumí „dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.“

V následujících odstavcích je pak pojem dílo blíže specifikován tak, aby byla jeho aplikace zřejmá i v případě děl, u kterých může jejich povaha způsobit nejasnost výkladu, resp. různost přístupů k užívání tohoto pojmu pro jednotlivé výsledky tvůrčí činnosti.

Takto vymezené dílo podléhá ochraně zakotvené nejen na úrovni vnitrostátní, ale i na úrovni evropské a mezinárodní. V dokumentech na všech úrovních zabývajících se ochranou autorských děl se pracuje s různými legálními možnostmi, jak autorské dílo užít, tedy s různými druhy tzv. licencí. Licenci je možno definovat jako jakési oprávnění k výkonu práv duševního vlastnictví osobou odlišnou od autora, resp. poskytovatele licence. V tomto ohledu rozeznáváme tři základní roviny užití autorského díla – tj. volné užití, zákonná licence a smluvní licence. Tzv. volným užitím označujeme užití autorského díla pro osobní potřebu fyzické osoby, aniž by účelem užití bylo dosažení hospodářského nebo obchodního prospěchu. Volné užití je blíže specifikováno v ust. § 30 autorského zákona. Zákonnou bezúplatnou licenci je možné srovnat s volným užitím autorského díla s tou výhradou, že jde o užití díla, nebo jeho části pro účely jiného díla za zákonem stanovených podmínek. Bezúplatné zákonné licenci tedy může podléhat např. citace literárních děl (beletrie, vědecká literatura atd.), užití díla pro propagaci výstavy anebo prodeje autorského díla, zpravodajská a úřední licence atd. Tyto bezúplatné způsoby užití cizího díla jsou blíže upraveny v ustanoveních § 31 až § 39 autorského zákona.

Specifickým způsobem, jak umožnit užití díla, je smluvní licence. Již z jejího označení je zřejmé, že k tomu, aby mohla osoba odlišná od poskytovatele licence (tedy autora, resp. kolektivního správce)

užít dílo jinak, než výše stanoveným způsobem, musí s poskytovatelem licence uzavřít licenční smlouvu, jejíž úprava byla do 31. 12. 2013 obsažena v ust. § 46 až § 55 autorského zákona, a pro nabytí účinnosti zák. č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, byla její úprava přesunuta do ust. § 2358 - § 2389 občanského zákoníku.

Ke sdělování díla jinak než ve výše uvedeném rozsahu by mělo docházet pouze na základě licenční smlouvy. Když si srovnáme jednotlivé způsoby bezplatného užití díla, jde vesměs o užití díla pro osobní potřebu (nehledě na zpravodajskou a úřední licenci, které do tohoto rámce nezapadají). Na druhé straně na základě licenční smlouvy dochází ke sdělování díla veřejnosti. Jelikož pojem veřejnost je v obecné rovině pojmem širokým, je potřebné ho definovat ve vztahu k autorským právům, zejména s ohledem k určení, kdy je již zapotřebí licenční smlouvy, a kdy se určitý způsob užití díla nepovažuje za sdělování díla veřejnosti.

Samotný autorský zákon, ani jiný předpis nedefinují sdělování díla veřejnosti ve vztahu k autorským právům a užití díla. Jak bylo již výše uvedeno, oblast ochrany autorských práv je regulována i na úrovni evropské a mezinárodní. Ani v těchto předpisech ale nenajdeme vymezení pojmu sdělování veřejnosti. Proto jsou k vymezení tohoto pojmu povolány soudy. Vnitrostátní judikatura se v tomto ohledu nepouští do vlastní definice tohoto pojmu a odkazuje při tom na judikaturu Soudního dvora Evropské unie. Jedním z takových rozhodnutí je i Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 15.3.2012, ve věci C - 135/10 Societa Consortile Fonografici (SCF) proti Marcou Del Corsovi. Tady Soudní dvůr připomíná, že tento pojem je potřebné posuzovat individuálně a je *„třeba zvážit situaci konkrétního uživatele, jakož i veškerých osob, jimž tento uživatel sdělí chráněné zvukové záznamy.“* Z tohoto vyplývá, že v některých případech může být určitá skupina lidí posuzována jako veřejnost, v jiném případě zase nikoli.

V tomto rozsudku Soudní dvůr vymezil pojem veřejnost ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 jako **blíže neurčený, dosti vysoký, počet potenciálních posluchačů.**

Při vymezení pojmu veřejnost Soudní dvůr vychází z definice pojmu „sdělování veřejnosti“ v glosáři WIPO a upřesňuje, že sdělováním díla veřejnosti je obecné sdělování jakýmkoli způsobem. Současně ale z takto chápaného pojmu veřejnosti vylučuje vymezenou uzavřenou soukromou skupinu osob, kterou tvoří konkrétní jednotlivci. V této souvislosti je vhodné poznamenat, že v citovaném rozsudku Soudní dvůr shrnuje dosavadní rozhodovací činnost ve vztahu k vymezení veřejnosti, kdy uvádí, že i hosté v jednotlivých hotelových pokojích, které nelze považovat za veřejné místo, jsou ve vztahu ke sdělování autorského díla považováni za veřejnost, neboť je nelze přiřadit do uzavřené skupiny soukromých osob, zatímco na straně druhé pacienti v ordinaci zubního lékaře za veřejnost v tomto smyslu považovat nelze. Tato distinkce vychází zejména z hospodářského účelu, který se sleduje sdělováním díla určitým osobám. V případě hotelů a provozoven poskytujících obdobné služby je kladen důraz na to, jak se v těchto prostorách budou hosté cítit, což může ovlivnit i např. poslech hudby. Toto ovlivňuje i jejich budoucí volbu, zda služby stejného poskytovatele využijí opakovaně či nikoli. U zubních ordinací tento závěr nelze přijmout, neboť lidé vyhledávají zubaře nezávisle na tom, zda při čekání na vyšetření dochází k poslechu hudby, a dané tedy nemá pro zubaře, jako podnikatele, hospodářský význam.

Neméně důležitým aspektem při vymezování veřejnosti je počet osob, kterým má být dílo sdělováno. Soudní dvůr v citovaném rozsudku uzavřel, že tento počet osob má být „dostí vysoký“ a dodává, že *„z tohoto kritéria vyplývá, že pojem veřejnost zahrnuje určitý minimální práh, což z tohoto pojmu vylučuje příliš malý, či dokonce nevýznamný počet dotčených osob.“* Pro posouzení relevantního počtu osob, kterým je dílo sdělováno, je důležité hledisko souběžnosti (tj. kolik blíže neurčených osob má přístup k dílu najednou, např. počet osob nacházejících se v určitý čas v restauraci), či postupnosti (v určitém časovém období, např. v průběhu dne).

Z této definice, resp. vymezení, vychází i vnitrostátní soudy, které se ve své judikatuře neomezují na pouhý odkaz na toto citované rozhodnutí, resp. na další rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ohledně této problematiky, nýbrž i některé jejich pasáže v odůvodnění svých rozhodnutí přímo citují. Z tohoto přístupu je zřejmá evropeizace ochrany autorských práv, kdy vnitrostátní soudy přistupují k pojmům autonomně definovaným Soudním dvorem Evropské unie a aplikují je ve své rozhodovací činnosti.

JUDr. David Řezníček, LL.M.

Mgr. Jana Židzиковá

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@reznicek.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporátní autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)